

נכון ליום: י"א באייר תש"פ, 5.5.2020

תקנון קתדראות

תקנון זה מנוסח בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד, אך כל האמור בתקנון משמעו לנשים ולגברים כאחד

1 כללי

תקנון זה יחול על קתדראות המוקמות באוניברסיטה.

א קתדרה ומטרתה

קתדרה הינה זרוע אקדמית של המופקד עליה, ותשמש כמסגרת למחקר, להוראה, לפרסומים ולכנסים מדעיים, בתחום או במקצוע מדעי מוגדר אשר מיוצג באוניברסיטה או שברצונה שיהיה מיוצג בה, אשר מימונה בא מתרומה מיוחדת, ואשר האוניברסיטה החליטה לקשור אותה בשמו של אדם או גוף שהיא מבקשת לכבד.

ב שם הקתדרה

קתדרה תוקדש לנושא מסוים ותישא בדרך כלל את שמו של תורם אשר תרם קרן לשם כך. לפי בקשת התורם תוכל הקתדרה לשאת גם שם אחר.

קתדרה יכול שתהיה מוקמת למטרות מיוחדות, כגון: קתדרת הרקטור לקליטת מדענים צעירים.

ג זיקת הקתדרה

הוועדה המרכזת תיקבע את השיוך האקדמי של הקתדרה.^{2,3} בפעילות של הקתדרה תיתכנה הזיקות הבאות:

- (1) למחלקה אחת שפעילותה האקדמית של הקתדרה נמצאת בתחום פעילותה.
- (2) למספר מחלקות במסגרת אותה פקולטה.
- (3) למספר מחלקות במסגרת בין-פקולטטיבית.
- (4) למרכז או למכון מחקר שתחום פעילותו האקדמית תואם את תחום פעילות הקתדרה.
- (5) לפקולטה.

2 הצעה לכינון קתדרה ואישורה

א היוזמה וההקמה

הוועדה המרכזת של הסנט הינה הגוף המוסמך לאשר הקמת קתדרה.³ הצעה להקמת קתדרה יכולה שתהיה ביוזמת הנשיא, הרקטור, דקן הפקולטה או ראש המחלקה, או ביוזמת חבר סגל, מחלקה, מכון, מרכז וכל יחידה אקדמית אחרת באוניברסיטה, והיא תוגש לרקטור. ההצעה תוכן בשיתוף פעולה עם הדקן וראש המחלקה הנוגעים לנושא הקתדרה המוצעת. הרקטור יביא את ההצעה לדיון בוועדה לקידום המחקר אשר תעביר את המלצתה לאישור הוועדה המרכזת.³ ההצעה תכלול:²

- (1) את פירוט תחומי המחקר והלימוד שהקתדרה תעסוק בהם.²
- (2) את כינוי תחום הקתדרה במונח כולל המייצג דיסציפלינה או תת-דיסציפלינה אקדמית מוכרת, או תחום בין-דיסציפלינרי.²
- (3) את שמו של חבר הסגל המוצע להיות מופקד על הקתדרה (להלן: "בעל הקתדרה").²
- (4) את שמם של חברי הסגל אשר ירכיבו את ההנהלה האקדמית של הקתדרה.²

(5) מסמך מנשיא האוניברסיטה בדבר מקורות המימון לפעילות הקתדרה.

ב התנאים לאישור הקמת קתדרה

- האישור להקמת קתדרה על ידי הוועדה המרכזת יינתן כאשר הובאה בפני הוועדה המרכזת המלצת הוועדה לקידום מחקר והרקטור,³ וכן נתמלאו התנאים הבאים:
- (1) נתנו המחלקות והפקולטות הנוגעות לעניין את אישורן והסכמתן.
 - (2) קיימת פעילות הוראה ומחקר באותה מחלקה או מחלקות, בנושא הנדון.
 - (3) או, לחילופין, קיימת תכנית מאושרת כמקובל לגבי תכניות לפיתוח אקדמי, לפתח פעילות עתידית בתחום הנדון.
 - (4) הובטחו מקורות מימון מתאימים לפעילות הקתדרה.

ג הקמת קתדרה לתקופה קצובה

הוועדה המרכזת מוסמכת לאשר הקמת קתדראות לתקופה קצובה.

3 ביטול קתדרה

בהמלצת הרקטור ובכפוף לתנאי החוזה רשאית הוועדה המרכזת לבטל קתדרה, בניסבות הבאות:

- א אם התרומה המיועדת להקמה לא נתקבלה באוניברסיטה, כולה או חלקה.
- ב אם נתברר שהקתדרה אינה ממלאת את יעדיה כנאמר² בסעיף 1 (א) לתקנון זה.

4 מינוי בעל הקתדרה

- א על קתדרה יופקד חבר סגל אקדמי בעל שם בתחום או במקצוע המדעי ובעל זיקה מחקרית מוכחת לתחום³ שהקתדרה מוקדשת לו, ואשר דרגתו תהיה לפחות פרופסור חבר בעל קביעות באוניברסיטה. חבר סגל זה יקבל את התואר "בעל הקתדרה".
- ב מינוי בעל קתדרה ראשון הינו בסמכות הוועדה המרכזת. המינויים הבאים הינם בסמכות הוועדה המרכזת (בקתדראות בהן נדרש למנות ועד מנהל אקדמי מלא) או הדקן (בקתדראות בהן סמכויות הוועד המנהל האקדמי נתונות לדקן או שנדרש למנות הנהלה מצומצמת). קתדראות שבסמכות הדקן, ידווח הדקן לוועדה המרכזת על המינוי וחברי הוועדה המרכזת יוכלו לערער על ההמלצה בתוך שבועיים מיום שקיבלו את ההודעה. אם יתקבל ערעור, יתקיים דיון פרטני בוועדה אשר מוסמכת לקבל החלטה סופית בנדון.³
- ג לא יופקד חבר סגל על יותר מאשר קתדרה אחת, אך הוא יוכל לכהן³ בו זמנית כבעל קתדרה וכראש מכון.
- ד המינוי הראשון לבעל קתדרה יהיה בדרך כלל לתקופה שאיננה פחותה³ משלוש שנים. המינוי יסתיים כאשר המכהן לא יימנה עוד עם הסגל האקדמי של האוניברסיטה.³
- ה יצא בעל קתדרה לשבתון, תהיה הנהלת הקתדרה אחראית לפעילותה בתקופה זו.
- ו כהונתו של בעל קתדרה תפקע בהתקיים אחד מן המקרים הבאים:

- (1) משיחדל להימנות על הסגל האקדמי של האוניברסיטה.
- (2) בניסבות מיוחדות (למשל כאשר כהונתו כראש מכון בנושא דומה נסתיימה), וזאת על פי המלצת ועדת מכונים ומרכזים והמלצת הרקטור.⁴

- (3) עם פרישתו לגימלאות, אלא אם כן הוא "פרופסור אמריטוס" שכהונתו כבעל קתדרה הוארכה לתקופה מוגבלת על ידי הוועדה המרכזת, כאמור בסעיף 4 (ז).¹ מי שכהונתו לא הוארכה, יהפוך ל"בעל קתדרה אמריטוס". הודעה על כך תבוא בפני הוועדה המרכזת.³
- (4) הוועדה המרכזת תהיה רשאית להפסיק מינויו של בעל קתדרה, גם בתוך תקופת המינוי אם בעל הקתדרה הורשע בעבירה פלילית או משמעתית, או אם הקתדרה אינה פעילה ולדעת הוועדה המרכזת אי-הפעילות הינה תוצאה של מעשיו או מחדליו של בעל הקתדרה.
במקרה של הפסקת מינוי ימונה בעל קתדרה אחר, או לחילופין יחולו הוראות סעיף 4 (ו).
- ז בנסיבות מיוחדות, כאשר הקתדרה מזוהה עם מי שעומד בראשה ולא נמצא מחליף ראוי והפסקת כהונתו עקב פרישתו תפגע בהמשך פעילותה, רשאית הוועדה המרכזת להאריך את כהונתו כבעל הקתדרה לשנתיים נוספות בלבד לאחר פרישתו לגימלאות, ובלבד שבעל הקתדרה הוא פרופסור אמריטוס ולא יהיה ניגוד אינטרסים עם עיסוקו לאחר הפרישה. לאחר תקופה זו יהפוך ל"בעל קתדרה אמריטוס" על פי האמור בסעיף 4 (ו) (2).³ הוועדה המרכזת תוכל לאשר חריגים לסעיף זה.¹
- ח אם לא יימצא מועמד ראוי לכהן כבעל קתדרה, מוסמכים³ הוועדה המרכזת או הדקן, בכפוף לאמור בסעיף 4 (ב),³ למנות "מרכז" לקתדרה, בדרגת מרצה בכיר לפחות, ובעל קביעות באוניברסיטה, כדי לקיים את פעילותה. המינוי יהיה לשנה וניתן יהיה להאריכו לתקופה של שנה אחת כל פעם, אך לא יותר מתקופה מצטברת של חמש שנים.²
- ט בנסיבות מיוחדות, רשאית הוועדה המרכזת להחליט, על פי המלצת הרקטור, להקים קתדרה – אף בלי למנות לה בעל קתדרה או מרכז – אם נראה לה שהתחום המדעי שתוקדש לו חשוב וראוי להיות נושא למחקר והוראה באוניברסיטה, ובלבד שיימצא לה בעל קתדרה או מרכז, בתוך שלוש שנים מיום הקמתה. הוועדה המרכזת תקבע את האחראי לקתדרה עד למינוי המופקד הקבוע עליה.²
- י הוקמה קתדרה בלתי מאוישת, או נתפנתה כהונת בעל קתדרה, יהיה דקן הפקולטה אחראי לקתדרה עד למינוי בעל קתדרה חדש.²
- יא ראש מחלקה יוכל להעלות בפני הוועדה המרכזת את השגות המחלקה על החלטות שהתקבלו בסעיפי תקנון זה.³

5 תקציב

בעל הקתדרה לא יקבל תוספת לשכרו בגין ניהול הקתדרה. יחד עם זאת תועמד לרשותו הקצבה שנתית מפירות הקרן למימון פעילות המחקר, בסכום שיקבע על ידי הנהלת האוניברסיטה. הקצבה שלא נוצלה בשנה מסוימת ניתנת לצבירה, והיא תתווסף לסכום שיוקצב בשנה שלאחריה.

6 פעילות בעל הקתדרה

א בעל הקתדרה או מרכזו יהיה אחראי לקיום:

- (1) מחקר והוראה ברמה נאותה בתחום המקצוע שהקתדרה מוקדשת לו.
- (2) פעילויות אחרות מטעם הקתדרה, כגון ימי עיון, סימפוזיונים, הרצאות, פרסומים וכו'.
- (3) קירוב תלמידי מחקר לתחום המחקרי שבו עוסקת הקתדרה.²
- (4) במידת האפשר, תלמידי המחקר יתוקצבו, באופן מלא או חלקי, מתקציב הקתדרה.
- (5) קשרים עם התורם ומסירת דיווחים על פי הנחיות הרשויות המוסמכות.²
- (6) הגשת הצעת התקציב לדיון ולאישור הוועד המנהל.

- ב כל פעילויות הקתדרה יבוצעו אך ורק במסגרת התקציב שאושר על ידי הוועד המנהל האקדמי.
- ג בעל הקתדרה ישתמש לצורך תכתובות בעניינים מדעיים ואקדמיים בנייר מכתבים מיוחד שישא את השם המלא של הקתדרה כאמור בסעיף 1 (ב) לתקנון זה.
- ד בכל פרסום של עבודה מדעית שנעשתה במסגרת הפעילות של הקתדרה, יצוין שמה המלא של הקתדרה, בכפוף לנהוג באותו התחום, בית ההוצאה, או כתב העת.

7 ועד מנהל אקדמי

- א הוועדה המרכזת תקבע קריטריונים לאיזו קתדרה יתמנה ועד מנהל אקדמי ולאילו קתדרה לא יתמנה ועד מנהל אקדמי. אם יתמנה ועד מנהל אקדמי הוא יהיה מורכב משלושה חברים לפחות (לבד מן החברים בתוקף תפקידם) מבין כלל חברי הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטה שהם בדרך כלל מדרגת מרצה בכיר ומעלה והמינוי יעשה על ידי הוועדה המרכזת או הדקן, על פי האמור בסעיף 4 (ב).³ אם לא יתמנה ועד מנהל אקדמי, יקבל דקן הפקולטה אליה משתייכת הקתדרה את הסמכויות המוקנות בתקנון זה לוועד המנהל האקדמי. כאשר הקתדרה משוייכת ליותר מפקולטה אחת, תקבע הוועדה המרכזת לאיזה דקן יענקו סמכויות הוועד המנהל.^{2,3}
- ב דקן הפקולטה או נציג מטעמו³ ובעל הקתדרה יימנו על חברי הוועד המנהל האקדמי מכוח תפקידם. דקן הפקולטה יכהן גם כיו"ר הוועד המנהל.²
- ג במקרים יוצאים מן הכלל, בהתאם לנושא הקתדרה, ניתן למנות כחבר בוועד המנהל אדם שאינו נמנה על הסגל האקדמי של האוניברסיטה.
- ד תפקיד הוועד המנהל הינו:³
- (1) לקבוע את המדיניות לגבי מחקרים ופעילויות אקדמיות של הקתדרה.
 - (2) לדון ולאשר את תקציב הפעילויות של הקתדרה בהתאם להקצבה שהוקצתה למטרה זו על ידי הנהלת האוניברסיטה, כאמור בסעיף 5.
 - (3) לאשר את דיווחו השנתי של בעל הקתדרה על פעילויותיה האקדמיות, ועל ניצול תקציבה.
- ה יו"ר הוועד המנהל³ יכנס את הוועד המנהל³ לפחות פעם³ בשנה, או לפי דרישת שניים מחבריה, או לפי בקשת בעל הקתדרה.
- ו לקתדרה הפועלת במסגרת מכון מחקר תהיה ועדה משותפת עם המכון.

8 דיווחים והצעת תכניות

- א בעל קתדרה ידווח מידי שנה לדקן הנוגע בדבר על פעילויות הקתדרה, ועל ניצול תקציבה.^{2,3}
- ב הדו"ח יימסר במועד שיקבע על ידי הדקן, אך לא יהיה מאוחר מתום הסמסטר הראשון.²
- ג הדו"ח יתייחס לנושאים הבאים:
- (1) ביצוע פעילות מן השנה הקודמת, כולל מימוש ההקצאה התקציבית לפעולות השונות.
 - (2) תכנית מחקרית ותקציבית של הקתדרה בשנה השוטפת, כפי שאושרה על ידי הוועד המנהל³ ודו"ח התקדמות עד למועד הגשת הדו"ח.
- ד הדקן יעביר לרקטור אחת לשנה דיווח תמציתי על פעילות הקתדראות בפקולטה שלו. הדו"ח יעבר לדיעת חברי הוועדה המרכזת.^{2,3}

- 1 אושר בסנט, בישיבה מיום כ"ח באדר תשס"ט (24.3.09).
- 2 תיקונים לשוניים של ועדת תקנונים, מישיבתה ביום ב' באייר תשע"ב (24.4.2012) וכן, סעיף 1 (ג) (6) עבר לתחילת סעיף 1 (ג).
- 3 אושר בסנט, בישיבה מיום ז' בטבת תשע"ד (10.12.2013).
בישיבה זו גם בוטלו הסעיפים הקודמים הבאים:
4 (ד)
4 (ז) (3)
וכן נוסף הסעיף החדש:
4 (יא).
תחולת השינוי: 1.1.2014
- 4 אושר בסנט, בישיבה מיום י"א באייר תש"פ (5.5.2020).
תחולת השינוי: 1.6.2020